

Kao I-feng 高翊峰 (Tchaj-wan)

Kao I-feng (Kao Yi-Feng) je v tchajwanské kulturní sféře všestranným talentem: je zároveň romanopiscem, redaktorem módního časopisu, scenáristou a televizním a rozhlasovým moderátorem. Dobře známa jsou nejen jeho díla, ale také záliba ve whisky. Ztělesňuje životní styl spojující sofistikovanost s intelektuální zvědavostí. S lehkostí sobě vlastní překračuje hranice žánrů, což se v jeho textech projevuje tematickou rozmanitostí – od komplikovaných otázek, týkajících se například identity etnika Hakka, až po hravý fantazijní svět science fiction. Jeho díla byla přeložena do angličtiny a francouzštiny a pootevřela tak evropským i americkým čtenářům okénko do současné tchajwanské literatury.

úryvek z románu *Bratři loutky* přeložila Jana Heřmanová

Bratři loutky

Na osamělém ostrově obklopeném oceánem bydleli bratři, kteří se specializovali na podvádění lidí pomocí magie.

Po obrovské katastrofě při oddělení nebe a země, nebyli na osamělém ostrově další živí lidé. Bratři přežili díky magii, ale neměli nikoho, koho by mohli podvádět. Měli jenom jeden druhého, a tak se kouzly podváděli navzájem. Když už se podváděli příliš dlouho, byli schopní hned v prvním kroku odhalit kouzelnické triky druhého. Zpočátku předstírali, že byli svedeni magií druhého, aby ho potěšili. Po dlouhém čase obklíčení magií však snadno prosakoval tuk, na kterém bylo možné uklouznout, bratři mezi sebou postupně odhalovali vzájemně dobromyslné podvádění.

Než vymysleli největší kouzlo, zjistili: Na tomto osamělém ostrově je možné vypěstovat jenom nuda.

Všudypřítomná nuda velmi rychle vykvetla do nepříjemné bezmocnosti. Na ostrově tehdy začalo hodně pršet, ustavičný déšť a vodní pára, která původně zůstávala na povrchu, se smísily do neodtlačitelného vlhka. Bratři mágově trčeli ve vlhku na ostrově, a tak postupně začali plesnivět a proměnili se v tiché a chladné osoby.

Oční víčka zplesnivěla, že občas nemohli zavřít oči, zornice ztratily schopnost zaostřit. Klouby se díky nashromážděné plísni nemohly hladce pohybovat a začaly rezivět. Kvůli ekzému na hlavě jim vypadaly vlasy, silně narušená kůže na hlavě odhalila lebky vyrobené z nerezivějící oceli. Kouzelníci bratři si až nyní uvědomili, že i oni sami jsou jen mechanické panenky.

Bratři kouzelníci neměli žádné děti. Dvě duše zůstávající v koutě si přály dítě, chtěly společnými vzpomínkami dětí vzdorovat osamělosti pomalu opřádající jejich kůži. V den, kdy si to uvědomili, každý z kouzelníků vzal látku ze svého oblečení a ušil svou malou loutku. Po dokončení s povzdechem řekli, „kdybys tak byl skutečný člověk, to by bylo skvělé.“

V noci po skončení výroby proletěli čtyři andělé stínem okenního rámu zanechaného měsíčním světlem, potajmu překonali ten maličký osamělý ostrov, bezhlesně vylezli do domu bratrů kouzelníků. Čtyři andělé vstoupili do snu bratrů kouzelníků. V jejich uších, ze kterých

často vycházel praskavý zvuk, zanechali zprávu, „vy bratři jste v minulosti pomocí kouzel podvedli jeden druhého o příliš mnoho radosti. Otestujeme, zda lze propojit vaše srdce a hlavu? Vyzkoušíme, zda jsou páteř a kosti i cévy s krví skutečné? Navrhli jsme bludiště, dostanete příležitost zjistit, kdo vlastně jste.“

Čtyři andělé domluvili a darovali sami sebe: kosti, krev a maso, kůži, pět smyslových orgánů v obličeji, dělili vše na poloviny a plnili dvě malé loutky, oživil je. Dvě malé loutky pohnuly končetinami, zakroutily krkem, zjistily, že jsou živé, okamžitě otevřely pusy, začaly mluvit a probudily spící bratry kouzelníky.

Bratři kouzelníci se svými silně prorezlými těly se snažili vstát z postelí, když viděli, že dvě malé loutkové děti se mohou hýbat, smát i mluvit, nebyli potěšení, ale naplnilo je to strachem a smutkem. Nevěděli, co je to bludiště, které jim zanechali čtyři andělé, jak moc je asi obtížné a složité? Nebyli si ani jistí, zda děti budou schopné najít východ z bludiště před tím, než se organismus zcela opotřebí a zničí.

Starosti a smutek urychlovaly postup rezivění, doba, po kterou bratři kouzelníci polehávali na postelích, se stále více prodlužovala, stav podobný vegetativnímu trval stále déle.

Dvě malé loutky nemohly snést vyrůstání za smutného, tichého zastavování svých otců, rozhodly se, že utrápené bratry kouzelníky opustí a prozkoumají maličký izolovaný ostrov, doufali, že budou schopní najít východ z andělského bludiště a vrátit na tváře otců stvořitelů úsměv.

Začaly si vykračovat a vyrazily na cestu. Za chvíli na lesní pěšince potkaly houf hladových mravenců, kteří pokřikovali, jak jsou hladoví.

Připadalo jim to matoucí, protože mravenci se seřadili a právě transportovali kus cukru větší než oni. Loutky současně otevřely ústa a vyslovily otázku, „Proč musíte potravu rozhodně donést do mraveniště? Kdybyste se na místě najedli, nemusíte jídlo přenášet a můžete se pohodovou procházkou vrátit domů, nebo ne?“

Ten velký houf mravenců jednohlasně odpověděl, „byli jsme informováni, že můžeme jíst pouze v mraveništi. Pokradmu pojídat potravu v divočině není to, co by měli mravenci dělat.“

„Co budete dělat, když budete k smrti hladoví?“

„Tehdy můžeme jediné hladu zemřít na cestě. Nemáme jiné řešení, vy ano?“

Malé loutky to nedokázaly pochopit, neuměly však ani odpovědět. Pokračovaly se svým zmatkem v průzkumu směrem k potůčku, brzy na to potkaly silného a nelítostného černého medvěda.

Medvěd se koupal v mělké vodě potůčku, chvíli se otáčel sem a tam, chvíli se pokoušel ponořit do vody.

Loutkám to připadalo podivné, zeptaly se, „pane medvěde, promiňte nám tu otázku, ale vy se umýváte?“

Černý medvěd ustal v potápění a postavil se na všechny čtyři, voda v potoce byla hluboká pouze po kolena jeho předních nohou. S povzdechem jim sdělil, „Chci se utopit, ale pořád se mi to nedaří. Copak to nevidíte?“

Medvědova odpověď způsobila, že se loutky bezdůvodně rozesmály. Jejich otcové kouzelníci je ještě nestihli naučit, jak se přestat smát. Nevěděly, jak zastavit smích, ale už cítily,

že smích v téhle chvíli může černého medvěda rozzlobit, není jisté, že nebudou sežrány. Snažily se snížit hlasitost a rychle položily zamračenému černému medvědovi další otázku, „můžeme se prosím zeptat, jestli tento potok nemá hlubší místo?“

Medvěd sklonil hlavu, napil se vody a smutně řekl, „zde je nejhlubší místo tohoto potoka.“

„Vyzkoušel jste jiné potoky?“

„Já jsem za svého života tento potok nepřekročil, nevím, jestli existují jiné hlubší potoky.“

„Pane medvěde, proč nezkusíte překročit potůček?“

„Pravidla to nedovolují.“

„Čí pravidla to nedovolují?“

„Mého mozku. Určil, že černý medvěd nesmí překročit tento potok.“

„Promiňte, andělé nám nedali mozky. My jsme malé loutky bez mozku.“

„Nemít mozek je nakonec dobře, nemůžete být omezeny pravidly. Loutky, vy jste dvě, mohly byste mi pomoci? Jedna z vás by šla hledat místo s hlubší vodou.“

Loutky shodně zavrtěly hlavou, věděly, že mají ještě důležitější průzkum, musí pokračovat společně, nemohou pomoci černému medvědovi. Když se medvěd otočil a ztratil v myšlenkách, zvolily rychlý odchod z břehu potoka, šplhaly údolím potoka nahoru.

Černá noc dvakrát převzala bílý den, podvečer třikrát zavolal brzké ráno, když malé loutky konečně dorazily na náhorní planinu pokrytou pouze trávou.

Na svěže zelené louce potkaly jižní vítr, který právě dorazil na opuštěný ostrov. Jižní vítr se zastavil v pouti na vysokohorské louce, ze všech sil dýchal nosem plným vlhkosti. Čtyři oči loutek viděly vzduch, který jižní vítr vtahoval do těla a zase vydechoval.

Zvědavě se zeptaly, „Promiňte, pane jižní větře, proč potřebujete dýchat?“

Jižní vítr bez výrazu odpověděl, „To je dobrá otázka. Já jsem jižní vítr, původně nepotřebuju dýchat a můžu dobře existovat. Ale od doby, co mám nos, musím jej používat k dýchání kyslíku. Když jsem začal dýchat, teprve jsem zjistil, že moje srdce nepotřebuje tolik kyslíku a do mého těla se nevejde tolik vzduchu. Fungování takového složitého systému, rozumíte tomu?“

Loutky konsternovaně pohlédly jedna na druhou, zdálo se jim, že řeč jižního větru je naplněna moudrostí, současně jim ale připadalo, že v tom, co jižní vítr řekl, je jakýsi prapodivný rozpor.

Jedna malá loutka tichounce řekla druhé: „Obě máme nos, ale andělé nám nedali srdce.“

Druhá malá loutka se asi bála, aby je jižní vítr neslyšel, a tak řekla ještě tišeji: „Správně, naše těla také nejsou naplněná vzduchem. Dýcháme, ale nepotřebujeme kyslík a i tak můžeme hledat bludiště.“

Poté si zvolily mlčení a nepokládaly žádné otázky, ani neodpovídaly na

dotazy jižního větru. Nevěděly, kde vzaly odvalu, rozhodly se vzít za ruce. Jakmile se jedna malá ruka dotkla druhé, nedívaly se na oči jižního větru, soustředily se na levou nohu, pravou nohu, levou, pravou. Jeden krok levé nohy prošel čtyři černé noci; jeden krok pravé nohy proklouzl pěti podvečery. Během dní a brzkých rán také neodpočívaly, následovaly levou a pravou nohu a překročily bezpočet čtverců, kroky vedly dvě malé loutky přes tělo jižního větru, které zabíralo celou náhorní plošinu, pěšky došly až na okraj náhorní plošiny, stály u útesu nejbližší mořské zátoky.

Před nimi už nebyla skutečná cesta. Cesta před jejich očima byla zapomenutá samotným opuštěným ostrovem.

Malé loutky se otočily, jakmile pustily ruce, které se původně držely, okamžitě zapomněly cestu zpět domů.

Navzájem cítily své zapomínání. Vzpomněly si na otce kouzelníky, vzpomněly si na jemnou trávu vyrůstající z prasklin na jejich loktech a pánevních kostech, najednou jim z očí začaly téct slzy, plátěné tváře zbarvily čtyři vlhké stopy po vodě.

V té chvíli bujně rostoucí strom vedle nich neopatrně kýchl a odhalil podobu člověka.

Byl to totiž jeden ze čtyř andělů. Ten anděl se kouzlem proměnil ve strom, zapomněl však, že stromy nemají ústa, nemohou vydávat zvuky a mluvit, nezbylo mu, než kýchnout a vytvořit pusu, přitom ale neopatrně odhalil původní andělskou podobu. Podobu shodnou s lidskou.

Anděl v lidské podobě, který si přidal ústa, začal s loutkami hovořit.

„Setkali jste se vy malé loutky s dalšími třemi anděly?“ zeptal se nebeský posel.

„Ne. My jsme narazili jen na houf hladových mravenců, černého medvěda, který se chtěl utopit, a pak ještě jižní vítr, který se sám přivedl do problémů tím, že měl nos a naučil se dýchat.“

„Mravenci, černý medvěd a jižní vítr, nikdo nebyl poslem, který vám v poslední chvíli sdělil informaci.“

„Tedy anděli proměněný ze stromu, můžeme se zeptat, zda jste to vy?“

„Co máme my dva posléze udělat?“

„Mám vám předat jenom jednu zprávu – nesmíte se zastavit, pokračujte vpřed.“

Obě malé loutky se současně podívaly z útesu dolů, pak na sebe navzájem. Začaly přemýšlet, obě usilovně přemýšlely. Zůstaly pěkně dlouhou dobu trčet v rozmyšlení. Následně se znovu chytily za ruce. V tom momentě okamžitě vymyslely, co dál, rozhodnou pomocí hry kámen, nůžky, papír: ten, kdo vyhraje, půjde dál kupředu a skočí z útesu, podívá se, zda může najít východ z bludiště. Ten, kdo prohraje, zůstane na útesu, bez ohledu na to, jak dlouho to bude trvat, musí čekat na dva kouzelníky, i když jejich otcové bratři možná už nikdy nebudou schopní opustit dům.

Hleděly jedna druhé do očí, uvědomily si, že druhá strana to chápe úplně stejně. Skok z útesu je možná konečný východ z andělského bludiště. Pokud tomu tak není, aspoň jedna zůstane na původním místě, pokusí se žít dál a uvidí, jestli se nakonec může během života proměnit v živého člověka z masa a krve, dále na opuštěném ostrově dělat společnost osamělým kouzelnickým otcům.

Začaly hrát kámen, nůžky, papír.

V první kole se objevily nůžky, pak kámen a po něm papír. Ve druhém kolem to byly opět nůžky, kámen a papír. Obě malé loutky pořád dokola rozbalovaly pěsti, pořadí bylo pořád stejné, ani jedna to nezměnila. Nůžky, kámen, papír. Shoda a shoda, neobjevilo se žádné vítězství ani prohra. Beze slova pokračovaly ve hře, andělovi nezbylo než čekat na okraji útesu. Čekal až do chvíle, kdy se k útesu přiblížilo měsíční světlo, sledoval, jak hraje, pak zase čekal na slunce, vylezl na útes, vypadal ospale, pozorně sledoval malé loutky.

Měsíc, kterému se chtělo spát, a plně probuzené slunce se namáčkly na útes na opuštěném

ostrově, společně čekali na výsledek hry.

Dvě malé loutky rozbalovaly pěsti, neuměly přestat a ani nepřestaly.

Podobaly se hodinám, které jsou schopné jít jen pořád dokolečka.

Zelené výhonky jeden za druhým postupně vyrůstaly z andělova těla, rozprostíraly se do větví a listů, rozšiřovaly se, až se proměnily v kmen. Nakonec se anděl opět proměnil ve strom. Ten strom neměl ústa a nemohl vydávat zvuky, nemohl být poslem, který předá zprávu, nemohl tedy nikomu na opuštěném ostrově sdělit tu poslední zprávu z andělského bludiště.